

Hvor arbejdsforholdet i disse tilfælde har bestået i nogen tid, vil der i medfør af forslaget *stk. 2* — under hensyn til varigheden af den ulovlige beskæftigelse — ved voldgiftsret eventuelt kunne idømmes arbejdsgiveren erstatning. Tilsvarende gælder, hvor en arbejdsgiver har beskæftiget en person under 19 år ved fagligt arbejde, uanset at han ikke opfylder betingelserne i § 2 for at antage eller oplære lærlinge.

Stk. 3 svarer til gældende lov.

Til § 25.

Paragraffen svarer med de fornødne redaktionelle ændringer til gældende lov.

Til § 26.

Ifølge § 25 i den gældende lov kommer denne ikke til anvendelse på aftaler med personer over den i lovens § 1 angivne aldersgrænse. For så vidt der ikke er tale om en fortsættelse af et med en person under lovens aldersgrænse indgået læreforhold, er efter gældende lov et med en person over aldersgrænsen indgået læreforhold således heller ikke omfattet af lærlingelovens faglige beskyttelsesregler, herunder bestemmelserne om uddannelse og svendep prøve, om undervisning på faglig skole, tilsyn og straf, vedkommende faglige udvalgs beføjelser, de personlige betingelser for oplæringsadgang og bestemmelserne om læretid.

Omend disse bestemmelser i et vist omfang i praksis har fundet anvendelse på læreforhold med personer over lærlingealderen, har man fundet det rigtigt at lovfæste, at de fagligt betonedede beskyttelsesregler direkte omfatter alle sådanne læreforhold. De i kapitel V indeholdte tilsyns- og straffebestemmelser bør også være gældende, dog med de fornødne afvigelser. Efter forslaget finder endvidere de for de egentlige lærlinge gældende bestemmelser om læretid anvendelse, men det kan ved de faglige udvalgs fastsættelse af læretidsregler være hensigtsmæssigt at overveje muligheden af en kortere læretid for personer, der kommer i lære efter det 19. år.

Andre end de angivne beskyttelsesregler er efter forslaget ikke gjort obligatorisk for læreforhold indgået med personer over lærlingealderen. Skriftlig lærekontrakt, jfr. forslaget til § 1, *stk. 1*, skal således ikke oprettes, men aftaler om disse læreforhold skal anmeldes til vedkommende offentlige arbejdsanvisningskontor. Ved en sådan anmeldelse afskæres tvivl om, hvorvidt der er indgået et egentligt læreforhold eller blot et almindeligt arbejdsforhold uden oplæringspligt i henhold til lærlinge-loven. Samtidig skabes der mulighed for at tage

disse læreforhold i betragtning ved de administrative myndigheders tilrettelæggelse af lærlingeuddannelsen. Endvidere giver en sådan anmeldelse mulighed for at foranledige ophævet en aftale, som er indgået af en i medfør af forslaget § 20, *stk. 7*, underkendt virksomhed. I så tilfælde bør arbejdsanvisningskontoret underrette den ansatte samt, for så vidt det er påkrævet, vedkommende faglige udvalg.

Til § 27.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 15.

Der har inden for lærlingekommissionen været enighed om, at mesterlæren med supplerende undervisning på de faglige skoler må opretholdes som princip for lærlingeuddannelsen. I kommissionen har der imidlertid været rejst spørgsmål om, hvorvidt det under hensyn til udviklingen på arbejdsmarkedet, navnlig den tiltagende mekanisering og specialisering, vil være påkrævet at fastholde den hidtil praktiserede mere bredt anlagte oplæring som ufravigelig under alle forhold, i hvilken forbindelse kommissionen er kommet ind på den betydning, som man må tillægge løsningen af problemet med de store fødselsårsgange, hvoraf en væsentlig del i de kommende år vil melde sig til en lærlingeuddannelse; med henblik på dette spørgsmåls løsning kunne der specielt inden for håndværk og industri eventuelt blive tale om oplæring på værkstedsskoler, hvor lærlingene modtager såvel praktisk som teoretisk uddannelse med adgang til at aflægge svendep prøve eller lignende afsluttende prøve.

Under hensyn hertil har kommissionen fundet det naturligt, at der skabes mulighed for i givet fald at gøre visse fravigelser fra den hidtil praktiserede oplæringsform. Det er herved forudsat, at sådanne eventuelle fravigelser etableres under hensyntagen til ønsket om den bedst mulige lærlingeuddannelse, og det er derfor foreslået, at den omhandlede tilladelse kræver beslutning af arbejdsministeren og handelsministeren i forening, at der forinden skal foreligge indstilling fra vedkommende faglige udvalg, og at tilladelsen er anbefalet af lærlingerådet. Kommissionen har endvidere herved forudsat, at der i hvert tilfælde må træffes bestemmelse om, i hvilket omfang lærlinge-loven iøvrigt kommer til anvendelse, og har peget på, at man f. eks. vil kunne begrænse særordningen til etablering af en skolemæssig oplæring alene i en del af læretiden og en oplæring på et sædvanligt lærested i den øvrige del af læretiden. Den foreslåede lovbestemmelse er udformet under hensyntagen til disse synspunkter.